

Anketa o standardu građana Srbije

Living Standards Measurement Study (LSMS)

OPŠTA UPUTSTVA

1. Anketa se sastoji od osam upitnika, koje treba popunjavati u domaćinstvu onim redom kako su numerisani, i to u tri faze.

1. Demografija	1.faza:	* Prikupljanje osnovnih demografskih i podataka o zdravlju članova domaćinstva kao i o trajnim dobrima koje domaćinstvo posede.
2. Trajna dobra		** Upitnik o poljoprivredi popunjava se samo u domaćinstvima koja poseduju i obradjuju poljoprivredno dobro ili samo gaje stoku, životinju, pčele i sl.
3. Poljoprivreda		*** Na kraju prve posete potrebno je da objasnite kako treba popunjavati dnevnik. Procenite da li ispitanik može samostalno da popunjava dnevnik, ako ne može, iz bilo kojih razloga, <u>vaša je obaveza</u> da mu pomognete
4. Zdravstvo		
5. Potrošnja u domaćinstvu	2.faza	* Dnevnik popunjava član domaćinstva koji se brine o nabavci i potrošnji hrane i pića u domaćinstvu (to je najčešće domaćica, žena, majka) i to 7 dana u kontinuitetu ** Kontaktirajte domaćinstvo u periodu popunjavanja dnevnika, proverite da li im je jasno kako da vode dnevnik 5.1, ponudite pomoći
5.1 Dnevna potrošnja		
5.2 Mesečna potrošnja	3.faza	* Pregledajte detaljno i pažljivo dnevnik o dnevnoj potrošnji. U saradnji sa ispitanikom korigujte eventualne nedostatke i nepreciznosti ** Kod pitanja o mesečnoj potrošnji, posebno obratite pažnju na period za koji je pitanje postavljeno *** Pitanja o socijalnim programima treba postaviti u svim domaćinstvima, nezavisno od toga da li su korisnici ove vrste pomoći **** Na kraju, <u>ne zaboravite</u> , postavite pitanja o prihodima domaćinstva
6. Obrazovanje		
7. Radna aktivnost		
8. Socijalni programi		

- Samo upitnik sa brojem 5.1 se ostavlja u domaćinstvu i taj upitnik popunjava neko iz domaćinstva. Sve ostale upitnike popunjavate vi u direktnom kontaktu sa ispitanikom.

2. NA SVAKOM UPITNIKU TREBA OBAVEZNO UPISATI:

Šifra biračkog mesta: **redni broj domaćinstva:**

- Od organizatora dobijate adrese domaćinstava u u koje treba da odete. Na koverti vam piše REDNI BROJ POPISNOG KRUGA i to je broj koji upisujete u kućice pored šifre biračkog mesta.
- Redni broj domaćinstva u okviru popisnog kruga upisujete sami. To je broj iz prve kolone sa spiska domaćinstava.
- Na spisku imate dve rezervne adrese. Ukoliko npr. Sa domaćinstvom pod rednim brojem 5 iz bilo kog razloga niste mogli da ostvarite saradnju, idete na rezervnu adresu i ako u tom domaćinstvu uspostavite kontakt njima dajete sada redni broj 5 .

3. VODITE RAČUNA O «SKOKOVIMA», ODNOSNO REDOSLEDU POSTAVLJANJA PITANJA . Skokovi su označeni il brojem pitanja na koje je potrebno preći, ili znakom →, što u svim upitnicima znači «preći na sledeći blok pitanja» ili «preći na sledeći upitnik»

4. NOVČANE IZNOSE ZAPISIVATI TAČNO ONAKO KAKO JE NAZNAČENO NA POJEDINIM PITANJIMA, NEGDE U DINARIMA, NEGDE U NEMAČKIM MARKAMA.

5. U OVOM ISTRAŽIVANJU JE U FOKUSU – CELO DOMAĆINSTVO, DAKLE PITANJA SA POSTAVLJAJU ZA SVE ČLANOVE DOMAĆINSTVA.

6. DOMAĆINSTVO ČINE SVI ČLANOVI KOJI ZAJEDNO TROŠE SVOJE PRIHODE, TJ. IMAJU ZAJEDNIČKU KUHINJU.

1. Prvi dolazak

1. Demografija

- Na prvoj strani upitnika nalazi se tabela u koju treba upisati ime i prezime članova domaćinstva, datum rođenja i koliko je meseci u toku prethodne godine svaki od članova bio prisutan u porodici.
- **Glava porodice** je osoba koju ostali članovi domaćinstva smatraju glavom porodice (bez obzira na pol, godine, da li najviše zarađuje...), i njegovo ime treba upisati pod brojem 1. u tabeli na prvoj strani.
- Imena ostalih članova domaćinstva treba upisati u nastavku tabele, i to redom, ***od najstarijeg do najmlađeg***.
- Ova anketa je anonimna, tako da se imena članova domaćinstva upisuju samo da bi se vi kasnije lakše snalazili kroz upitnike. Imena i prezimena članova domaćinstva se neće unositi u bazu podataka ovog istraživanja i neće se arhivirati, ali ako ipak neko od vaših sagovornika ne želi da kaže svoje ime i prezime, upišite u tabelu neku neformalno ime, na primer «otac, majka, deda» ili «osoba A, osoba B», inicijale i sl.
- Za svakog člana upisati koliko je meseci u 2001. godini bio fizički prisutan u domaćinstvu. Nije potrebno evidentirati odsustva kao što su godišnji odmori, izleti, kraća putovanja i sl., kao ni bolnička lečenja do 30 dana.
- Na ovaj način svaki član upisan u tabeli na prvoj strani dobija svoju šifru, redni broj pod kojim je upisan, i ta šifra je jedinstvena za svakog člana kroz sve upitnike.
- Pitanja iz bloka demografija treba postaviti za svakog člana domaćinstva, redom.
- Ako vaš sagovornik ne može da odgovori na sva pitanja koja se odnose na sve članove domaćinstva, obeležite u upitniku ta mesta, pa sledeći put kada dođete ili u periodu popunjavanja dnevnika pokušajte da dobijete prave odgovore na ta pitanja
- Za sve maloletne članove na pitanje **A3 -Bračni status**, treba zaokružiti 3 - Neoženjen, neudata.
- U delu OBRAZOVANJE, za malu decu koja još ne idu u školu i decu koja idu u osnovnu školu (**pitanja B1**) zaokružite «1- bez škole, nepotpuna osnovna»
- Na **pitanju B1**, za sve koji se trenutno školju, kao što su đaci, studenti, poslediplomci i sl. treba upisati poslednju završenu školu. Na primer, za srednjoškolce zaokružite «Osnovna škola» a za studente «Srednja četvorogodišnja», za poslediplomce «fakultet» itd.
- Postavite pitanja **B2. Dodatna škola u toku** svim članovima domaćinstva i ako ne poхађa nikakvu školu/obuku postavite pitanje **B3. Razlog zašto se dodatno ne školuje**
- Obavezno postavite pitanje **B5. Radni status** svim članovima domaćinstva, a za predškolsku i školsku decu zaokružite «14 - dete, učenik, student»
- Na kraju ovog bloka, potrebno je upisati koliko je kuća/stan vašeg sagovornika udaljen od najbližih navedenih institucija, znači kolika je udaljenost od najbliže ambulante, najbližeg doma zdravlja, bolnice itd. Upišite udaljenost u kilometrima, ako ispitanik ne zna tačan broj kilometara, neka da bar pribлизnu procenu udaljenosti.

2. Trajna dobra

- Na pitanja o trajnim dobrima domaćinstva odgovara glava porodice ili druga punoletna osoba koja je najbolje upućena šta domaćinstvo poseduje i koliko troši na struju, komunalije, telefon i sl.
- Sva pitanja u ovom bloku odnose se isključivo na površinu stana / kuće koju domaćinstvo koristi za stanovanje.

- U ovom bloku **ne treba razmatrati** sledeće prostore koje poseduju članovi domaćinstva:
  - Dodatne, izdvojene stambene jedinice. Na primer, ako članovi domaćinstva poseduju više stanova/kuća treba pitati za kvadraturu, broj soba, troškove i sl. samo za deo u kome sami stanuju.
  - Ako deo stana/kuće/dvorišta/okućnice služi isključivo kao poslovni prostor (niko ne stanuje u njemu), koji je izdat nekoj firmi ili ga neko iz domaćinstva koristi kao prostor sopstvene firme.
  - Ako je deo stana/kuće iznajmljen kao stambeni prostor drugim licima/domaćinstvu, bez obzira da li ta lica/domaćinstvo plaćaju kiriju i drugu vrstu materijalne nadoknade ili stanuju besplatno (rođaci, prijatelji, izbeglice i sl.)
- **Pitanje S11:** U koje se sve svrhe koristi stambeni prostor? (opet se misli samo na prostor u kome domaćinstvo stanuje).
  - Ako neko od članova domaćinstva u prostorijama koje služe za stanovanje obavlja neku delatnost koja donosi zaradu, treba upisati da se stambeni prostor koristi i za obavljanje posla koji donosi materijalnu korist. Na primer, krojačica koja šije za druge u svome stanu, programer ili daktilograf koji radi na kompjuteru u svome stanu, majstor koji popravlja automobile u svom dvorištu i sl. (Znači, nemaju firmu ali obavljaju neku delatnost koja im donosi zaradu).
- **Pitanje S12:** Kakav je vaš status u vezi vlasništva stana/kuće?
  - Vlasnici i suvlasnici su, osim lica koji su direktni vlasnici/suvlasnici, i lica koja stanuju u stanu koji je vlasništvo bliskog člana familije, (na primer, sin koji stanuje sa svojom porodicom u stanu čiji je vlasnik njegov otac i sl.).
  - Podstanar je lice/domaćinstvo koje iznajmljuje *deo* stana u kome živi i stanodavac.
- **Pitanja S14, S15 i S17 :** Troškovi
  - Ukoliko ispitanik ne zna spontano da navede mesečne račune, treba ga podstaći da pronađe priznanice i onda uneti tačan iznos (računi za: komunalije, električnu energiju, telefon...)
  - Ako domaćinstvo neke troškove plaća za period od tri ili šest meseci, te troškove treba (deljenjem sa brojem meseci) izraziti kao mesečne troškove. Na primer, račun za vodu, za šest meseci iznosi 300 dinara, to znači da je mesečni iznos za vodu 300:6, odnosno 50 dinara.
  - S17 pitanje «*Koji tip grejanja koristite*». Zaokružiti sve vrste grejanja koje koristi domaćinstvo, a onda upisati troškove, vodeći računa o naznačenom periodu (mesec ili grejna sezona). Za grejanje na struju, treba samo zaokružiti tip grejanja, a ne i upisivati iznos (mesečni račun za električnu energiju prethodno je evidentiran)
- **Pitanja S 28- S30:** Procena starosti, porekla i vrednosti uređaja
  - Ako domaćinstvo poseduje više istih uređaja, na primer više televizora, treba proceniti starost, poreklo i vrednost **najnovijeg** televizora.
  - Starost uređaja odnosi se na ukupnu starost, a ne na broj godina u posedu domaćinstva (Npr. Ako je domaćinstvo pre tri godine kupilo polovan automobil star 5 godina, u kolonu starost upisuje se 8 godina)
  - Ako je neki uređaj, kućni aparat stariji od 30 godina, nije potrebno procenjivati njegovu vrednost

3. **Poljoprivreda**

- **Upitnik za poljoprivredu popunjava se u domaćinstvima koje poseduju poljoprivredno gazdinstvo ili samo uzgajaju stoku na svom stambenom posedu.**
- Na ova pitanja treba da odgovara osoba koja vodi poljoprivredno domaćinstvo, lice koje može tačno da odgovori na pitanja o godišnjoj proizvodnji domaćinstva, troškovima, zaradi i sl.
- **Pitanje AG1 i AG2:** *Da li vaše domaćinstvo poseduje/obrađuje bilo kakvo poljoprivredno zemljište*
  - Pod poljoprivrednim zemljištem podrazumeva se **zemljište površine veće od 10 Ari** (obradivo ili neobradivo, od livada, šumskih površina i pašnjaka do njiva...).
  - Ako domaćinstvo ne obraduje poljoprivredno zemljište, obavezno postavite pitanje AG6, «*Da li domaćinstvo poseduje stoku, životinje, pčele ili ribu*» (posebno kada su u pitanju kuće sa okućnicom).** Nisu retki slučajevi, posebno u prigradskim životnim sredinama, da domaćinstvo ne poseduje poljoprivredno zemljište, ali na kućnom placu uzgaja domaće životinje (svinje, živinu i sl.) što je često veoma značajna stavka za sagledavanje ukupnog ekonomskog potencijala domaćinstva.
  - Pitanja u bloku poljoprivrede, uglavnom se odnose na 2001. godinu, tako da troškove, količine i zaradu treba iskazati za prethodnu 2001. godinu.**

- **Pitanje AG3:** *Procena površine zemljišta i procenjena vrednost*
  1. U različitim regionima, površina zemljišta izražava se u različitim jedinicama: jutro, lanac... Ispitanika zamolite da proceni površinu u Arima. Ukoliko nije u stanju, upišite u jedinicama u kojima je naveo.
  2. Procenjena vrednost na pitanju **AG31. i AG3 1.1** odnosi se na **vrednost ukupnog zemljišta** u svojini domaćinstva i obradivog zemljišta u svojini domaćinstva. Na pitanju **AG3.2 i AG3.3** procenjena vrednost odnosi se na **prihode od davanja u zakup, odnosno izdatke od uzimanja u zakup** poljoprivrednog zemljišta u 2001.

4. Zdravstvo

- Na ovaj deo odgovara lice koje je najbolje upućeno u zdravstveno stanje članova porodice ili ako je neophodno više lica.
- Veoma je važno da postavite sva pitanja za sve članove domaćinstva

1. Zdravstveno stanje članova domaćinstva

HRONIČNA OBOLJENJA (H1, H2, H3)

- Kod pitanja **H1 – da li vam je lekar rekao da imate neko hronično oboljenje**, potencira se na postojanju lekarske dijagnoze o hroničnom oboljenju.
- Ako postoji hronično oboljenje, pitati u **H2 koje je to oboljenje**, i zaokružiti 1. DA za oboljenja koje je ispitanik naveo. Nemojte pitati redom za svako od navedenih oboljenja, kako ne bi «uplašili» ispitanika, ili pitajte u smislu «da li neko u porodici pati od visokog pritiska, šećerne bolesti, čira na želucu i sl»
- Ako je odgovor na **H2.9 «Da»**, odnosno ako postoji invalidnost / trajna telesna oštećenja, obavezno postavite pitanje **H2. 9.1. Da li vam to oboljenje smeta u obavljanju dnevnih aktivnosti**
- NE ZABORAVITE H2.11. Da li redovno primate terapiju za hronično oboljenje

AKUTNA, KRATKOTRAJNA OBOLJENJA I POVREDE (H4, H5)

- Isto kao i za hronična, pitati da li je neko od članova domaćinstva u prethodnom mesecu imao neko kratkotrajno, akutno oboljenje ili povredu.
- Za razliku od hroničnih oboljenja, kod akutnih i povreda potrebno je pročitati, odnosno pitati za sve navedeno u pitanju H5.

2.(državna) i 3.(privatna) vanbolnička zdravstvena zaštita

- Vanbolnička zdravstvena zaštita podeljena je u dva bloka, lečenje u državnim (blok 2.) i lečenje u privatnim (blok 3.) zdravstvenim ustanovama
- U bloku pitanja koji se odnosi na troškove lečenja, potrebno je ili upisati iznos troškova ili zaokružiti neki od ponuđenih odgovora kao što su 2. Nije koristio tu uslugu, ili 3. Nije platio tu uslugu i td.

4. (državna) i 5. (privatna) stomatološka zdravstvena zaštita

- Stomatološka zdravstvena zaštita podeljena, kao i vanbolnička, u dva bloka, državnu (blok 4.) i privatnu (blok 5.)
- U bloku pitanja koji se odnosi na troškove lečenja, potrebno je ili upisati iznos troškova ili zaokružiti neki od ponuđenih odgovora kao što su 2. Nije koristio tu uslugu, ili 3. Nije platio tu uslugu i td.

6. Samoinicijativna kupovina lekova i alternativna medicina

- Kod pitanja **HA1 Ukupni troškovi za lekove i pomoćna lekovita sredstva (vitamini, minerali i lekovito bilje)**, verovatno će se dešavat da više članova u domaćinstvu troši kupljena lekovita sredstva i da nije moguće odrediti tačan iznos po članu domaćinstva. U tim slučajevima potrebno je upisati pun iznos troškova u kolonu za člana koji najviše troši te lekove.

7. Bolnička zdravstvena zaštita

- U pitanju **HB2.** U kojoj vrsti bolnice ste bili na lečenju, samo ako je odgovor «3. u privatnoj» potrebno je preći na sledeći blok pitanja a to je: **8. Lečenje u privatnim bolnicama i u inostranstvu.** U ostalim slučajevima postaviti redom pitanja iz ovog bloka.

8. Lečenje u privatnim bolnicama i u inostranstvu

- Pitanje H13. Da li ste se lečili u inostranstvu postavite svim ispitanicima

9. Pristupačnost zdravstvenoj službi

- Ako član domaćinstva nije koristio ni jednu od zdravstvenih usluga u prethodnim pitanjima, postaviti pitanje HR1. Razlog zašto nije koristio zdravstvene usluge. Upisati samo jedan, glavni razlog
- Za sve one koji su koristili zdravstvene usluge, postaviti pitanje **HR2. Da li je neko van domaćinstva pomogao u troškovima lečenja.** Zaokružiti ako je neko pomogao i upisati u kom iznosu.

5.1. Dnevna potrošnja

- Na kraju prve posete, potrebno je da predate dnevnik osobi koja će ga voditi u periodu od 7 dana, svakodnevno u kontinuitetu. Potrebno je da detaljno objasnite kako treba popunjavati dnevnik**
- U dnevnik treba evidentirati svaku potrošnju hrane, pića i cigareta, bez obzira na to kada je nešto kupljeno, dobijeno ili proizvedeno**
- Ovaj upitnik treba da popunjava lice koje najčešće nabavlja i/ili priprema hranu za domaćinstvo, a to je najčešće domaćica / žena / majka. Ovo je ujedno i jedini upitnik koje popunjava anketirano lice.
- Objasnite osobi koja će popunjavati dnevnik da je veoma važno da se upitnik popunjava detaljno i svakodnevno.
- Kažite ispitaniku, da ako ne zna gde u tabeli da evidentira neku potrošnju, ili ne može da proceni količinu ili vrednost, treba da tu potrošnju zabeleži tekstrom sa strane negde u upitniku. Na kraju, kada se završi popunjavanje dnevnika, potrebno je da te podatke upišete korektno u tabelu.
- Pokušajte da uzmete broj telefona ispitanika ili da ih obidjete kako bi povremeno proverili da li ispitanik redovno upisuje sve što se potroši u domaćinstvu i razjasnili eventualne nedoumice.
- U dnevniku, za svaku potrošnju treba upisati potrošenu količinu. Na nekim artiklima je predviđeno da se količine izražavaju u više mernih jedinica. Potrebno je upisati samo jednu, onu koja je ispitaniku lakša za prikazivanje. (Na primer, beli hleb 600gr ili beli hleb jedna vekna, pola kilograma banana ili 3 komada banana i sl.).
- Za svaku potrošnju treba upisati vrednost u dinarima. Ako ispitanik ne zna tačno koja je vrednost u pitanju, treba da upiše približnu vrednost. Takođe, ako je neka namirница kupljena ranije, treba upisati sadašnju vrednost. (Na primer, krompir je u novembru 2001, kada su ga kupili koštalo 20 dinara po kilogramu a danas košta 15 dinara po kilogramu. Potrebno je upisati sadašnju vrednost, dakle 15 dinara za kilogram krompira).
- Za svaku potrošnju treba upisati izvor. Bitno je prikazati šta je u domaćinstvu kupljeno, šta je samostalno proizvedeno i šta je dobijeno na poklon.
- Kupljeno je sve ono za šta je domaćinstvo dalo novac, bez obzira u kom trenutku. To je posebno značajno za potrošnju iz zimnice i «zamrzivača». Za sve što se utroši iz zimnice i zaliha treba upisati koji je izvor bio kada je ta hrana nabavljena.
- Primer, potrošeno je kilogram svinjskog mesa, kupljenog u decembru 2001. po ceni od 250 dinara po kilogramu i kilogram govedine dobijene na poklon od rođaka sa sela. (Sve to je čuvano u zamrzivaču)

SVEŽE I PRERAĐENO MESO	Količina	Dinara	Izvor
Svinjsko meso (sa i bez kostiju)	Kg 1	250 (vrednost danas u prodavnici)	1 – kupljeno
Goveđe meso	Kg 1	300 (vrednost danas u prodavnici)	3 – dobili na poklon

- Ako je, na primer u ponedeljak skuvan ručak koji je domaćinstvo trošilo naredna dva dana, sve što je utrošeno za taj ručak treba evidentirati onog dana kada je ručak pripremljen.
- Ako ispitanik ne može da proceni dnevnu potrošnju nekih namirnica (zbog malih količina), kao što su so, začini, kafa i sl. potrebno je da upišete kolika je bila potrošnja tih artikala za celu nedelju. Nedeljnu potrošenu količinu za taj artikal treba upisati samo jednom, odnosno samo u jedno polje.

POSETITE ILI POZOVITE ISPITANIKA U PERIODU POPUNJAVANJA DNEVNIKA. PROVERITE DA LI REDOVNO POPUNJAVA DNEVNIK.

SVE GREŠKE KOJE ISPITANIK NAPRAVI KOD POPUNJAVANJA DNEVNIKA MOGU SE OTKLONITI, ALI AKO ISPITANIK NE POPUNI DNEVNIK, CEO KOMPLET UPITNIKA ZA TO DOMAĆINSTVO NEĆE BITI UKLJUČEN U ISTRAŽIVANJE

II Dolazak

PROVERITE DNEVNIK I POPRAVITE EVENTUALNE NEDOSTATKE U SARADNJI SA ISPITANIKOM

5.2. Nedeljna / mesečna potrošnja

- Obratite pažnju, neka pitanja iz ovog dela upitnika se odnose na period od 7 dana, 30 dana, 90 dana ili godinu dana. Veoma je važno da ispitaniku postavite pitanje tačno onako kako je formulisano u upitniku, odnosno da naglasite na koji se period pitanje odnosi.
- Na ova pitanja treba da odgovara lice koje je najbolje upućeno u ukupnu potrošnju domaćinstva
- **Sve kupljeno na «čekove», kredit, otplatu ... treba evidentirati u punom iznosu u trenutku kada je kupljeno, bez obzira na broj rata i period otplate.**
- Mesečna potrošnja razvrstana je po temama. Potrebno je da pročitate ispitaniku sve ponuđene stavke, nemojte očekivati od ispitanika da se sam seti šta je kupio u prethodnih tri meseca od na primer, odeće, obuće ili sredstava za ličnu higijenu. Čitajte ispitaniku stavku po stavku, onako kako je pitano u upitniku i zapišite sve odgovore.
- Kod nekih artikala je bitno upisati izvor, da li je kupljeno u prodavnici, na pijaci ili je proizvedeno samostalno. Obratite pažnju i korektno evidentirajte izvor.
- Na kraju ovog bloka su pitanja koje se odnose na **prihode domaćinstva**. OVA PITANJA TREBA POSTAVITI NA SAMOM KRAJU RAZGOVORA, posle svih upitnika (dakle posle 6. obrazovanja, 7. radne aktivnosti i 8. socijalnih programa)

VODITE RAČUNA DA NE ZABORAVITE NA OVAJ BLOK, POSTO SU BEZ OVOG BLOKA SVI PRIKUPLJENI PODACI O DOMAĆINSTVU NEUPOTREBLJIVI ZA ZAKLJUČIVANJE

6. Obrazovanje

- Ovaj blok pitanja odnosi se na predškolsku i školsku decu, na srednjoškolce i studente. U ovom bloku pitanja potrebno je da prepisete šifru osobe SA PRVE STRANICE DEMOGRAFIJE NA KOJU SE ODNOSE PITANJA O OBRAZOVARANJU. (Npr. Ako je šestogodišnje dete vođeno pod šifrom 4 kroz ceo upitnik, u zaglavlju prve kolone uneti broj 4 i popunjavati podatke koji se odnose na dete).

Sekcija o obrazovanju sadrži tri bloka:

6. 1. Predškolska deca

- Predškolska deca su sva deca do 7 godina
- **Pitanje D2: Da li dete ide u obdanište?** – ako predškolsko dete ne ide u obdanište, postavite **pitanje D3: «Iz kog razloga?»** Ako predškolsko dete ide u obdanište, preskočite pitanja D4 i D5 koja se odnose na čuvanje dece privatno/kod kuće.

6. 2. Učenici

- **Ovaj blok pitanja se odnosi na članove domaćinstva između 7 i 18 godina, osnovce ili srednjoškolce**
Pitanje S1, «Koju školu dete pohađa?», ako je odgovor «ne ide u školu», postaviti pitanje S4, «*Zašto se dete trenutno ne školuje?*», i preći na sledeću sekciju (studenti).

6.3. Studenti (više škole i fakulteti)

- U studente spadaju svi koji aktivno studiraju, bez obzira na status (da li su «na budžetu», «sufinansirajući», «samofinansirajući» i sl.)

- **Prema uzrastu i školi koju pohađa član domaćinstva, postavite potrebna pitanja i prepisite u zaglavlju kolone šifru osobe na koja se pitanja odnose**

- **VODITE RAČUNA DA TAČNO PREPIŠETE ŠIFRU SA PRVE STRANE (iz DEMOGRAFIJE)**

7. Radna aktivnost stanovništva

- Ovaj deo upitnika je od **posebnog značaja** za ovo istraživanje i neophodno ga je popuniti za sve članove starije od 15 godina.
- **VODITE RAČUNA O ŠIFRAMA SA PRVE STRANICE - DEMOGRAFIJE.**
- **PAŽLJIVO PROČITAJTE UPUTSTVO**

7.1. Radni status članova domaćinstva

- **Pitanje C1: Tokom prethodne nedelje da li ste obavljali bilo koji posao za novac ili drugu materijalnu korist, bar 1 sat?**

→ Ovde treba zapamtiti da se insistira na njihovoj aktivnosti od prethodne nedelje bez obzira koji je inače njihov status.

Ako je odgovor DA - Svi koji su **obavljali bilo koji posao koji je/će biti plaćen**, bez obzira da li je to njihov osnovni, dopunski, honorarni, sezonski ... posao.

1. Ovde spadaju poljoprivrednici i pomažući članovi domaćinstva koji rade na svom imanju, rade na proizvodnji poljoprivrednih dobara koji na tržištu imaju određenu vrednost
2. Ovde mogu da spadaju i učenici, studenti, nezaposleni, domaćice i penzioneri, **ali samo ako pored svog osnovnog statusa obavljaju i još neki posao koji donosi zaradu.**
- Dalja pitanja se odnose na taj posao koji su ispitanici naveli da su obavljali tokom prethodne nedelje.

Ako je odgovor NE - Svi koji nisu obavljali ni jedan posao tokom prethodne nedelje koji je/će biti plaćen

1. Najčešće su to deca, učenici, studenti, nezaposleni, domaćice a mogu biti i penzioneri.
2. Ovde spadaju i lica koja su ostala bez posla, bez obzira da li dobijaju neku materijalnu nadoknadu/obeštećenje.
3. Ove spadaju i lica koja su radnom odnosu (zvaničnom ili nezvaničnom) a koja u prethodnoj nedelji nisu radila iz bilo kojih razloga

- U **Pitanju C3**, se razmatra razlog zašto nisu radili - godišnji odmor, prinudni odmor, bolovanje, štrajk i sl.

7.2. Dodatno zaposlenje – ovaj blok pitanja se odnosi na one koji su pored toga što su već bili na nekom poslu tokom prošle nedelje obavljali i još neki - dodatni posao.

7.3. Primanja iz rada – Ovde su obuhvaćeni svi prihodi ostvareni na osnovu radnog angažovanja, bez obzira da li je u pitanju osnovni ili dodatni posao. Takođe u ovom bloku su obuhvaćene i penzije, starosne, invalidske, porodične i strane.

7.4. Nezaposleni – Nezaposlenima se ne smatraju domaćice i osobe starije od 55 (žene) i 60 (muškarci) godina, kao ni studenti koji aktivno studiraju

8. Socijalni programi

- Vodite računa da tačno evidentirate koji član domaćinstva dobija određenu socijalnu pomoć
- U ovom bloku pitanja potrebno je, ako je celo domaćinstvo korisnik socijalne pomoći, upisivati podatke u kolonu «celo domaćinstvo»
- Važno je da se odgovori ne dupliraju, odnosno ako je korisnik celo domaćinstvo, ne treba upisivati iste te podatke pojedinačno i za članove domaćinstva

KRAJ: NE ZABORAVITE DEO O PRIHODIMA

SVAKI OD 8 (9 SA DNEVNIKOM DNEVNE POTROŠNJE) UPITNIKA IZ «KOMPLETA» TREBA DAIMA ZAJEDNIČKU ŠIFRU DOMAĆINSTVA GDE JE REALIZOVAN, KOJA SE SASTOJI OD:

- 1. REDNOG BROJA POPISNOG KRUGA***
- 2. ŠIFRE DOMAĆINSTVA UNUTAR POPISNOG KRUGA***

HONORARI SE UPLAĆUJU ISKLJUČIVO NA ŽIRO RAČUN GRADJANA I TO PO OBAVLJENOJ TERENSKOJ I LOGIČKOJ KONTROLI. MOLIMO VAS DA SE ZA SVE NEDOUMICE KOJE IMATE OBAVEZNO OBRATITE VAŠEM KOORDINATORU ILI NAMA DIREKTNO U AGENCIJU NA TELEFON 011/625-943.